

Guia docent

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	10880 - Investigació i Innovació Educativa / 1
Titulació	Màster Universitari de Formació del Professorat
Crèdits	2
Període d'impartició	Anual
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
Carme Pinya Medina carme.pinya@uib.es	08:30	09:30	Dilluns	03/09/2018	25/02/2019	A111

Contextualització

Donat que l'assignatura s'imparteix al final del període, té un marcat caire de síntesi i d'integració dels coneixements construïts en les assignatures precedents, doncs persegueix dotar a l'alumnat d'habilitats i competències per analitzar, millorar i reflexionar sobre els processos d'ensenyament-aprenentatge a l'etapa d'Educació Secundària. Per la seva ubicació, l'assignatura s'anticipa al Pràcticum i pot ajudar a l'alumnat en la identificació de bones pràctiques, la planificació de projectes de millora i d'innovació docent, l'observació i l'avaluació, així com a establir un feedback entre la teoria i la pràctica educativa. D'altra banda, en aquesta assignatura l'alumnat coneixerà les tendències actuals i alguns exemples de metodologies innovadores.

Es tracta d'una assignatura que persegueix:

- Identificar i qüestionar els valors que s'amaguen darrera les pràctiques.
- Comparar bones pràctiques i projectes d'innovació, així com reflexionar sobre elles per tal de fer propostes de millora.
- Autoavaluar concepcions, pràctiques i actituds per reafirmar interessos i motivacions professionals, tot identificant les competències adquirides i les que necessiten d'una millora.
- Desenvolupar una actitud reflexiva i crítica

En resum, l'assignatura és una bona oportunitat per equilibrar dos components complementaris: la investigació reflexiva i la pràctica professional responsable.

Requisits

Els requisits generals d'accés a aquest Màster

Guia docent

Recomanables

Bon domini de l'expressió oral i escrita en català i castellà. Es recomenava un bon domini d'anglès, així com habilitats per a la reflexió i anàlisi.

Competències

Específiques

- * Capacitat per observar, analitzar i documentar els processos educatius. .
- * Capacitat per analitzar i qüestionar les pròpies concepcions sobre els diferents aspectes relacionats amb la professió docent. .
- * Capacitat per reflexionar i investigar sobre la pràctica educativa amb la finalitat de millorar la tasca docent i promoure projectes innovadors. .

Genèriques

- * Capacitat en l'adquisició d'estratègies per a l'aprenentatge autònom i col.laboratiu. .
- * Capacitat per mantenir una actitud ètica, compromesa amb la professió docent en el marc d'una ciutadania democràtica, responsable i solidària. .
- * Capacitat per analitzar des d'una perspectiva sistèmica i integradora la realitat. .

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el màster a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/master/comp_basiques/

Continguts

Donat que és una matèria que persegueix primordialment provocar processos de reflexió sobre la pròpia pràctica, el llistat de continguts és merament orientatiu i pot sofrir canvis durant el seu desenvolupament.

Continguts temàtics

Continguts. Continguts temàtics

1. El nostre punt de partida. Eines per a l'autoanàlisi: la identificació de les creences i concepcions sobre la innovació i el canvi, i sobre les pròpies competències professionals.
2. El procés d'innovació: fases, obstacles i resistències. Projectes i metodologies innovadores. Les bones pràctiques. Criteris d'identificació, gestió i avaluació.
3. El docent reflexiu: la investigació de la pràctica com a font de millora i d'innovació docent. Algunes estratègies: el cicle reflexiu, la recerca-acció, la investigació educativa i col.laborativa...

Metodologia docent

Guia docent

El plantejament metodològic de l'assignatura parteix de centrar l'activitat del procés en l'aprenentatge de l'alumnat. Per tal de permetre l'assoliment d'aquest principi, els estudiants hauran de ser actius i autònoms en tot el procés, essent la funció del docent ajudar-lo en la construcció del seu coneixement. En aquest sentit, el professorat, donarà suport a l'alumnat aportant la informació, els recursos necessaris i proposant les activitats (individuals i grupals, teòriques i pràctiques) per a què es doni l'aprenentatge.

Activitats de treball presencial (0,48 crèdits, 12 hores)

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Classes magistrals amb participació de l'alumnat	Grup gran (G)	S'exposaran els continguts teòrics de l'assignatura amb diversos mitjans i recursos. Per poder fer l'avaluació de l'assignatura, l'assistència a aquestes classes es recomanable.	6
Classes pràctiques	Clases de recerca, exposició i debat	Grup gran (G)	Es proposaran activitats relacionades amb la teoria per ser dutes a la pràctica. Algunes d'aquestes activitats serviràn per dur a terme la qualificació de l'assignatura.	6

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula Digital.

Activitats de treball no presencial (1,52 crèdits, 38 hores)

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Carpeta	Disseny i desenvolupament d'una Carpeta que reculli el procés d'ensenyament-aprenentatge realitzat durant el quadrimestre. A partir del treball iniciat en les classes teòriques i pràctiques es personalitzaran els objectius del propi aprenentatge que es recolliran en la Carpeta individual on també es guardaran les reflexions sobre el procés d'aprenentatge, l'autoavaluació de l'assignatura i altres tasques d'aprofundiment realitzades	20
Estudi i treball autònom individual del temari i finalització de o en grup	Preparació del contingut les activitats pràctiques	Després de l'exposició per part del professorat a les classes teòrico-pràctiques i de les activitats pràctiques realitzades, l'alumnat de forma individual o en grup haurà de completar les activitats per tal d'aprofundir en la matèria.	18

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Guia docent

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'alguns dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

Classes magistrals amb participació de l'alumnat

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Altres procediments (no recuperable)
Descripció	S'exposaran els continguts teòrics de l'assignatura amb diversos mitjans i recursos. Per poder fer l'avaluació de l'assignatura, l'assistència a aquestes classes es recomanable.
Criteris d'avaluació	S'empraran diferents estratègies didàctiques. Es valorarà la participació activa i constructiva en cadascuna d'elles

Percentatge de la qualificació final: 20%

Classes de recerca, exposició i debat

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Altres procediments (no recuperable)
Descripció	Es proposaran activitats relacionades amb la teoria per ser dutes a la pràctica. Algunes d'aquestes activitats serviràn per dur a terme la qualificació de l'assignatura.
Criteris d'avaluació	L'alumnat haurà de realitzar una infografia sobre les lectures realitzades

Percentatge de la qualificació: 25%

Participació activa

Utilització correcta del llenguatge oral i escrit

Autoria de la feina i ús correcte de les fonts consultades

Cada activitat pot tenir uns criteris específics de correcció

Percentatge de la qualificació final: 30% amb qualificació mínima 5

Carpeta

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Carpeta d'aprenentatge (recuperable)
Descripció	Disseny i desenvolupament d'una Carpeta que reculli el procés d'ensenyament-aprenentatge realitzat durant el quadrimestre. A partir del treball iniciat en les classes teòriques i pràctiques es personalitzaran els objectius del propi aprenentatge que es recolliran en la Carpeta individual on també es guardaran les reflexions sobre el procés d'aprenentatge, l'autoavaluació de l'assignatura i altres tasques d'aprofundiment realitzades
Criteris d'avaluació	Dissenyar i desenvolupar o analitzar un projecte d'innovació o investigació educativa en un centre. Criteris d'avaluació: a) correcte aplicació de les estratègies i recursos d'innovació i recerca educativa, b) el treball realitzat en el desenvolupament de les fases del procés i c) la qualitat de la documentació

Percentatge de la qualificació final: 40% amb qualificació mínima 5

Guia docent

Preparació del contingut del temari i finalització de les activitats pràctiques

Modalitat	Estudi i treball autònom individual o en grup
Tècnica	Treballs i projectes (no recuperable)
Descripció	Després de l'exposició per part del professorat a les classes teòrico-pràctiques de les activitats pràctiques realitzades, l'alumnat de forma individual o en grup haurà de completar les activitats per tal d'aprofundir en la matèria.
Criteris d'avaluació	Es proposaran activitats relacionades amb els vídeos i les lectures treballades a classe.
Percentatge de la qualificació final:	10%

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Es detallarà en començar el curs

Bibliografia bàsica

- Camacho, M. (2015), Vers una cultura de la innovació: reptes i oportunitats en el marc del sistema educatiu català. A J.M. Vilalta, Reptes de l'educació a Catalunya. Anuari 2015 (pp. 105-138). Barcelona: Fundació Bofill.
- Day, C. (2015). *Educadores resilientes, escuelas resilientes: Construir y sostener la calidad educativa en tiempos difíciles*. Madrid: Narcea

Bibliografia complementària

- MEC (2011). *Estudio sobre la innovación educativa en España*. Madrid: Ministerio
- Bolívar, A. (1999). *Cómo mejorar los centros educativos* (1a ed.). España: Editorial Síntesis, S.A.
- Contreras, L.C. (2009). Concepciones, creencias y conocimiento: referentes de la práctica profesional. *Revista Iberoamericana de Educación en Ciencias y Tecnología*, Volumen 1, Número 1.
- Díaz, C.; Martínez, P.; Roa, I.; Sanhueza, M.G. (2010) Los docentes en la sociedad actual: sus creencias y cogniciones pedagógicas al proceso didáctico. *Polis [En línea]*, 25 | 2010, Puesto en línea el abril 2012, consultado el 29 noviembre 2012. <http://polis.revues.org/625>
- Elmore, R. F. (2003), Salvar la brecha entre estándares y resultados. El imperativo para el desarrollo profesional en educación. *Profesorado. Revista de currículum y formación del profesorado*.
- Escuero Muñoz, J.M. (2009). Buenas prácticas y programas extraordinarios de atención al alumnado en riesgo de exclusión educativa. *Profesorado. Revista de currículum y formación del profesorado*, 13. <http://www.ugr.es/local/recfpro/rev133ART4.pdf>
- Esteve, O.; Melief, K.; Alsina, A. (2010). *Creando mi profesión. Una propuesta para el desarrollo profesional del profesorado*. Barcelona: Octaedro.
- Everett, R. (2003). *Difusion of innovations*. (5a ed.). New York: FressPress.
- FECYT (2012) <http://innac.fecyt.es/pginas/intro-actitud-innovadora.aspx>
- Florian, L., Rouse M. Y Black-Hawkins (2011). Researching Achievement And Inclusion To Improve The Educational Experiences And Outcomes Of All Learners. *Aula*, 17, 2011, pp. 57-72
- Fullan, M. (2002). Los nuevos significados del cambio en la educación [The new meaning of educational change / Los nuevos significados del cambio en la educación.] (A. Solà, C. Sánchez Trans.). (1a ed.). Barcelona: Octaedro, S.L.
- Gather, M. (2004). *Innovar en el seno de la institución escolar*. Barcelona: Graó.
- González, M. T., & Escudero, J. M. (1987). *Innovación educativa: Teorías y procesos de desarrollo*. Barcelona: Humanitas.
- <http://ihm.ccadet.unam.mx/virtualeduca2006/pdf/83-JS.pdf>

Guia docent

http://nagusia.berritzeguneak.net/gaitasun/docs/planesmejora/acciones_plan_mejora.pdf

Jensen, B., et al. (2012), The Experience of New Teachers: Results from TALIS 2008, OECD Publishing. <http://dx.doi.org/10.1787/9789264120952>

Luzón, A.; Porto, M.; Torres, M.; Ritacco, M. (2009) Buenas prácticas en los programas extraordinarios de atención a la diversidad en centros de educación secundaria. Una mirada desde la experiencia. *Profesorado, Revista decurrículum y formación del profesorado*. 13,3.

OCDE (2013). Trends Shaping Education. Consult this publication on line at http://dx.doi.org/10.1787/trends_edu-2013-en.

Rivas, M. (2000). *Innovación educativa. Teoría, procesos y estrategias* (1a ed.). España: Editorial Síntesis.

Santos Guerra, M. A. (2000). *La escuela que aprende*. Morata, Madrid.

McATEER, M. (2013). *Action Research in Education*. London: SAGE.

Altres recursos

http://www.xtec.es/ed_esp (informació, materials i eines per a facilitar al professorat l'educació per a la diversitat)

<http://www.aulaintercultural.org/> (per a treballar la diversitat des d'un enfocament intercultural)

<http://www.comunidadesdeaprendizaje.net/> (portal de comunitats d'aprenentatge)

<http://creaub.es> (Centro de investigación en Teorías y Prácticas Superadoras de Desigualdades. CREA)

http://www.jyvaskyla.fi/lang/english/links/aces_the_future (Club de deberes en Finlandia)

http://cordis.europa.eu/home_es.html (Servicio de información comunitario sobre investigación y desarrollo. Comisión Europea)

Projecte Espurna - <http://www.espurna.cat/> El projecte espurn@ és una xarxa social col·laborativa de professorat de tots els nivells educatius interessat a la introducció de les Tecnologies de l'Aprenentatge i la Comunicació (TAC) als centres educatius.

Video sobre "Co-teaching from Project School Innovation"

http://www.youtube.com/watch?v=cQUKAKZU5Nk&feature=player_embedded#

Futurelab- Innovation in Education - <http://www.futurelab.org.uk/>

Innovación educativa – Investigación/acción <http://www.recursosees.uji.es/fichas/fc8.pdf>

Instituto de tecnología educativa del ministerio de educación - <http://www.ite.educacion.es/>

Schmelkes, S., (2001): La investigación en la innovación educativa. Document en línia http://bibliotecadigital.conevyt.org.mx/colecciones/redepja/Doc_1.pdf] Data de la última consulta: 12/3/2010.